

dansk byggeri

Kommunerne ⁹⁶¹ og erhvervslivet

Erhvervs- og byggevenlige kommuner 2019

Redaktion: Dansk Byggeri/Maria Rask Hetoft Poulsen og Nura Deveci.

Tryk: Jørn Thomsen Elbo A/S. Papir: 130 gr. MultiDesign.

Oplag: 800

Opsætning og illustration: Dansk Byggeri/Ditte Brøndum.

Foto: Forsidefoto: Dansk Beton/Torben Eskerod. Foto indhold: Ricky John Molloy, Simon Ladefoged, Anders Bach, Colorbox.

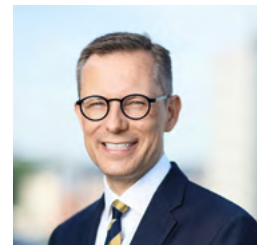
Dato: Juni 2019

ISBN: 978-87-92008-47-3

Indhold

5	Forord	24	Erhvervsaffald
6	Læsevejledning	26	Åbningstider
7	Vi er på rette vej	26	Erhvervsaffaldsgebyr
8	Resultat	28	Udbud
10	Parametre	30	Udbudspolitik
11	Byggesagsbehandling	30	Arbejdsgaranti
13	Byggesagsbehandlingstid	31	AB18
13	Byggesagsgebyr	31	Dialogmøder
15	Skatter og afgifter	32	Arbejdsklausuler og kontrol af dem
17	Dækningsafgift	32	Offentliggørelse af udbud
17	Skattetryk	34	Arbejdsmarked og uddannelse
17	Indkomstskat	36	Partnerskabsaftaler
19	Kommunale investeringer og udlicitering af tekniske opgaver	36	Skole-virksomhedssamarbejde
21	Kommunale investeringer	37	Erhvervspraktik
21	Udlicitering af tekniske opgaver	37	Erhvervsuddannede
22	Kommunale entreprenør- og materielgårde	38	Nyledige i arbejde
		38	Langtidsledighed
		39	Erhvervsfrekvens
		41	Vil du vide mere?
		41	Kontaktoplysninger

Forord

Det er i år ottende gang, at Dansk Byggeri udgiver erhvervsvenlighedsanalysen. Jeg vil derfor benytte lejligheden til at takke samtlige 98 kommuner for deres deltagelse og samarbejde i forbindelse med udarbejdelsen af denne analyse.

Reaktionerne på analysen plejer at være mange. Nogle kommuner har svært ved at se sig selv i dele af analysens resultater, mens andre hilser konklusionerne varmt velkommen. Det giver anledning til endnu en gang at understrege, at formålet med denne analyse er ikke at udskamme kommunerne. Tværtimod. Vores ambition er, udover at forbedre vilkårene for erhvervslivet, at skabe et inspirationsværktøj, der indbyder til konstruktiv dialog mellem kommuner og erhvervsliv.

Flere kommuner vælger på baggrund af analysen at igangsætte egne undersøgelser af erhvervsvenligheden i kommunerne. Nogle undersøgelser tager udgangspunkt i mere kvalitative metoder, hvorimod andre naturligt nok vælger at brede undersøgelserne ud til at omhandle flere brancher end blot bygge- og anlægsbranchen. Det vidner om, at kommunerne ønsker at arbejde aktivt med erhvervsvilkårene.

Det afspejles også i analysens resultater, hvor der igen i år er god grund til at rose kommunerne. Udliciteringsgraden er steget, genbrugspladserne holder længere åbent, og flere kommuner har en udbuds-politik. Det er blot nogle af eksemplerne.

Men ingen rose uden torne – og også i år udpeger analysen en række forbedringspunkter. Blandt andet dækningsafgift, høje byggesagsgebyrer og lange sagsbehandlingstider udfordrer i nogle kommuner rammevilkårene for virksomhederne og dermed også borgerne. Der er altså fortsat et forbedringspotentiale, som kommunerne bør eftersætte i samspil med erhvervslivet. Og her står bygge- og anlægsbranchen klar til at samarbejde.

Jeg håber, at kommuneanalysen vil bringe inspiration og endnu en gang give anledning til en god dialog rundt om i landet. ■

God læselyst.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, reading 'Lars Storr-Hansen'. The signature is fluid and cursive.

Lars Storr-Hansen, adm. direktør, Dansk Byggeri

Læsevejledning

Den bedste forståelse opnås ved at læse hele rapporten, men rapporten fungerer også som et opslagsværk, hvor de enkelte temaer kan læses uafhængigt af hinanden.

Metoden bag rapporten er detaljeret beskrevet i det tekniske baggrundsnotat, der kan findes på www.erhvervsvenlighed.dk

På www.erhvervsvenlighed.dk er det også muligt at finde baggrundsdata om de enkelte kommuner samt delanalyser, der går i dybden med de enkelte emner.

I denne rapport præsenteres Dansk Byggeris opgørelse af de mest erhvervsvenlige kommuner i 2019. Analysen er baseret på 23 forskellige parametre fordelt på seks overordnede temaer. De enkelte temaer er: Byggesagsbehandling, skatter og afgifter, udlicitering på tekniske områder, erhvervsaffald, udbud samt arbejdsmarked og uddannelse.

Ændringer i 2019

I 2019-udgaven udgår følgende parametre: Udvikling i dækningsafgift, udvikling i udlicitering, administrationsgebyr for erhvervsaffald. Desuden udgår kapitlet om "Kommunale kendetegn" med parametrene antal virksomheder, BNP i kommunerne, udvikling i befolkning og antal byggetilladelser. Disse justeringer er gennemført for at øge fokus på de forhold, som kommunerne kan påvirke direkte. Parameteret om de kommunale investeringer er flyttet til kapitlet om udlicitering. Parameteret om partnerskabsaftaler er rykket til afsnittet om arbejdsmarked og uddannelse. De to parametre er flyttet, således at de nu indgår i de overordnede områder, som de er en naturlig del af i den kommunale forvaltning. ■

Vi er på rette vej

Med en andel på cirka 50 procent af det offentlige forbrug har udviklingen i den kommunale økonomi afgørende betydning for udviklingen af dansk økonomi. Kommunerne står i disse år over for nogle generelle udfordringer, herunder den demografiske udvikling, stigende servicebehov og en stadig øget urbanisering, som udfordrer de byer, der flyttes til og flyttes fra. Disse strukturelle udfordringer stiller i stigende grad krav til kommunernes økonomiske prioriteringer, bæredygtighed og effektivitet.

Dansk Byggeri mener, at det er afgørende, at kommunerne anlægger et flerårigt perspektiv, hvor der træffes langsigtede beslutninger blandt andet bedre erhvervsforhold for virksomhederne.

Årets analyse viser, at erhvervsvilkårene i de danske kommuner løbende forbedres. Siden Dansk Byggeri begyndte at udarbejde denne analyse i 2012, har flere kommuner taget konkrete initiativer, som forbedrer rammevilkårene for virksomhederne inden for bygge- og anlægsbranchen og andre brancher.

Eksemplerne på gode forandringer er mange. Danmarks største kommune, København, har valgt at afskaffe byggesagsgebyret, og man arbejder aktivt på at forbedre sagsgangene på trods af store udfordringer med mange interessenter på et begrænset areal. I Ballerup Kommune har man vedtaget princippet om delegation, så kommunens administration hurtigere kan behandle

ansøgninger om dispensation fra bygge- og planlovgivningen i de sager, der ikke har politisk indhold. I Svendborg Kommune har man ansat fire nye medarbejdere i afdelingen, der behandler ansøgninger om byggetilladelser. Mariager Kommune har, ligesom 44 andre kommuner, indgået en partnerskabsaftale med Dansk Byggeri, hvilket skal få kommunens folkeskoleelever til at interessere sig for erhvervsuddannelserne og sikre, at der er praktikplads til alle de unge, som starter på en erhvervsuddannelse inden for bygge- og anlægsbranchen. I Business Region Aarhus, der består af 12 midtjyske kommuner, har man indført en ny fælles ordning for adgangen til genbrugspladserne, og alle har hævet grænsen for kravet om arbejdsgaranti til en mio. kr.

Det er blot nogle af mange gode eksempler på initiativer, der i de forgange år har været med til at forbedre vilkårene for de danske bygge- og anlægsvirksomheder.

Mange af initiativerne er udviklet i tæt samarbejde mellem erhvervslivet, kommunerne og Dansk Byggeri.

Derfor fortsætter vi med at udgive denne analyse, som giver bygge- og anlægsbranchen og kommunen et fælles afsæt til konstruktiv dialog om, hvordan vi i fællesskab forbedrer erhvervsvilkårene rundt om i landet. ■

Deltag i dialogen på
twitter under hashtagget
#erhvervsklima

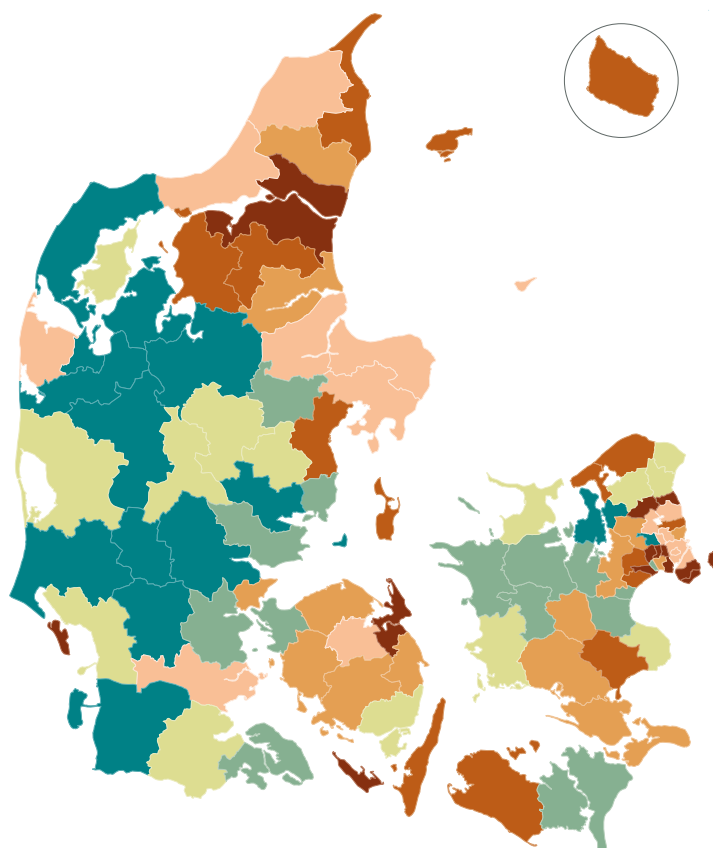
Nr. 1

Den mest erhvervsvenlige kommune i 2019 er Billund Kommune

Se mere på erhvervsvenlighed.dk

Resultat

KOMMUNERNES PLACERING I 2019

Kilde: Dansk Byggeri

Analysen viser

Billund Kommune er den mest erhvervsvenlige kommune i 2019. Det er tredje gang, Billund løber med sejren. Første gang var i 2014 og anden gang i 2017. Billund har ligget i top ti i de otte år, Dansk Byggeri har udarbejdet analysen.

På en meget tæt andenplads er Thisted Kommune, der er sprunget fire pladser frem.

På en tredjeplads ligger Holstebro Kommune, som er gået en plads tilbage i forhold til sidste år. Holstebro har i hele analysens levetid ligget i toppen.

Fredensborg Kommune er årets højdespringer med et spring på hele 58 pladser fra en 97.-plads sidste år til en 39.-plads i år. Efterfulgt af Herning og Sønderborg Kommune, der har haft en fremgang på henholdsvis 40 og 39 pladser.

I årets analyse er der sket nogle positive tendenser i hovedstadsområdet, hvor København, Ballerup og Frederiksberg kommune er gået frem med henholdsvis 34, 37 og 15 pladser, og er dermed kommet i den bedste halvdel af erhvervsvenlige kommuner. Fremgangen skyldes blandt andet afskaffelse og reduktion af byggesagsgebyret og bedre udbudspolitik.

1
2

Fredensborg kommune er årets
højdespringer

Se mere på erhvervsvenlighed.dk

4
5

6

7
8

9

Placering Kommune

1 (3)	Billund
2 (6)	Thisted
3 (2)	Holstebro
4 (10)	Skive
5 (5)	Horsens
6 (24)	Struer
7 (20)	Vejle
8 (14)	Vejen
9 (13)	Tønder
10 (17)	Viborg
11 (1)	Frederikssund
12 (25)	Varde
13 (53)	Herning
14 (51)	Ballerup
15 (31)	Lejre
16 (55)	Sønderborg
17 (28)	Kalundborg
18 (32)	Solrød
19 (45)	Sorø
20 (7)	Favrskov
21 (16)	Køge
22 (4)	Odder
23 (39)	Vallensbæk
24 (38)	Kolding
25 (48)	Guldborgsund
26 (12)	Holbæk
27 (11)	Hedensted
28 (52)	Middelfart
29 (21)	Stevns
30 (15)	Silkeborg
31 (18)	Skanderborg
32 (43)	Esbjerg
33 (49)	Helsingør

Placering Kommune

34 (9)	Aabenraa
35 (44)	Ringkøbing-Skjern
36 (40)	Ikast-Brande
37 (33)	Svendborg
38 (26)	Slagelse
39 (97)	Fredensborg
40 (41)	Hillerød
41 (29)	Morsø
42 (22)	Odsherred
43 (47)	Norddjurs
44 (36)	Odense
45 (37)	Haderslev
46 (46)	Lemvig
47 (35)	Randers
48 (8)	Syddjurs
49 (69)	Furesø
50 (62)	Herlev
51 (66)	Frederiksberg
52 (86)	København
53 (30)	Hjørring
54 (79)	Jammerbugt
55 (72)	Rudersdal
56 (50)	Gladsaxe
57 (60)	Egedal
58 (27)	Faaborg-Midtfyn
59 (57)	Fredericia
60 (58)	Nyborg
61 (67)	Roskilde
62 (23)	Nordfyns
63 (65)	Vordingborg
64 (76)	Assens
65 (54)	Brønderslev
66 (71)	Brøndby

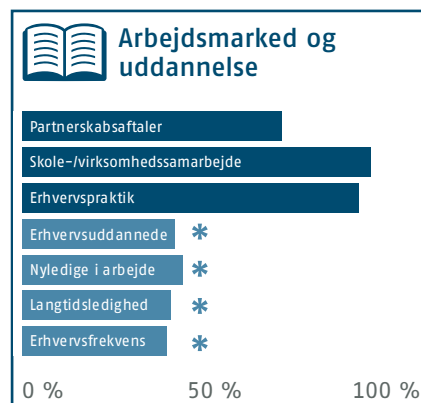
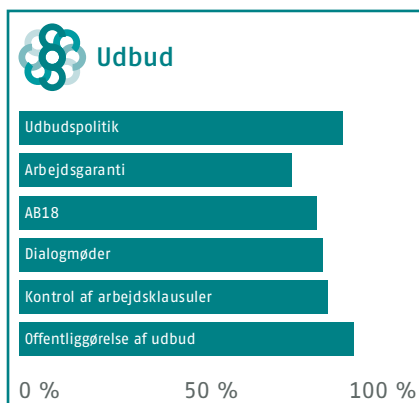
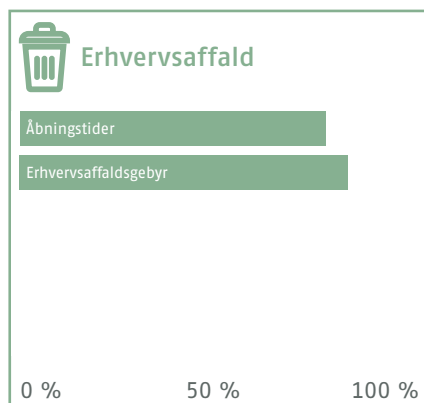
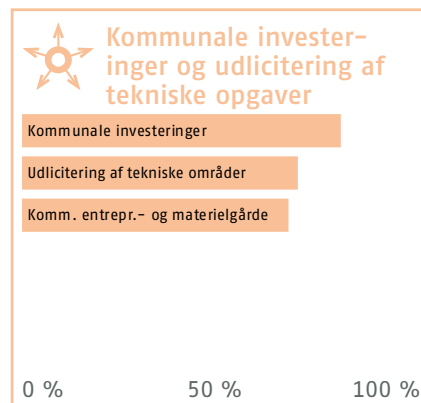
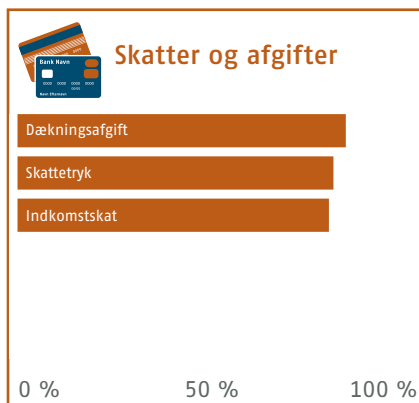
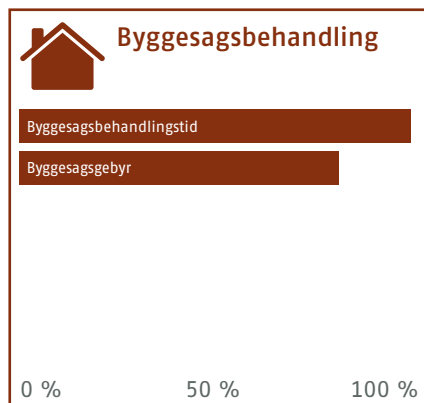
Placering Kommune

67 (56)	Gentofte
68 (78)	Mariagerfjord
69 (74)	Ringsted
70 (68)	Næstved
71 (70)	Lyngby-Taarbæk
72 (77)	Høje-Taastrup
73 (19)	Gribskov
74 (42)	Aarhus
75 (81)	Halsnæs
76 (80)	Lolland
77 (87)	Faxe
78 (91)	Rebild
79 (61)	Vesthimmerlands
80 (63)	Langeland
81 (84)	Læsø
82 (34)	Greve
83 (75)	Frederikshavn
84 (64)	Bornholm
85 (83)	Allerød
86 (82)	Aalborg
87 (59)	Samsø
88 (88)	Hørsholm
89 (85)	Dragør
90 (90)	Hvidovre
91 (98)	Tårnby
92 (92)	Ærø
93 (73)	Fanø
94 (93)	Ishøj
95 (94)	Kerteminde
96 (95)	Albertslund
97 (89)	Glostrup
98 (96)	Rødovre

10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

Parametre

VIRKSOMHEDERNES PRIORITERING AF PARAMETRENE VIGTIGHED – SÅDAN ER PARAMETRENE VÆGTET

Sådan har vi gjort

Rangeringen af de mest erhvervsvenlige kommuner er lavet ved at sammenligne de 23 forskellige parametre om de enkelte kommuner. Parametrene siger alle noget om, hvordan det er drive virksomhed i den enkelte kommune. Ikke alle parametre vægter lige tungt i beregningen af erhvervsklimaet. Dansk Byggeris medlemmer har vægtet den indbyrdes vigtighed af de enkelte parametre.

Data, som er anvendt i analysen, stammer primært fra officielle datakilder som Danmarks Statistik og Økonomi- og Indenrigsministeriet samt de kommunale regnskaber. Derudover indhentes en del af oplysningerne fra kommunerne selv via deres hjemmesider. De datakilder, som ikke er tilgængelige via officielle registre, indsamles via et spørgeskema, som sendes til landets kommunaldirektører. En mere udførlig beskrivelse af metoden kan læses i det tekniske baggrundsnotat på

www.erhvervsvenlighed.dk

* Disse parametre har kommunerne ikke direkte indflydelse på, og vægter derfor kun halvt i den samlede placering af kommunernes erhvervsklima.

Byggesagsbehandling

Byggesagsbehandling

En hurtig, forudsigelig og kompetent byggesagsbehandling er vigtig for et godt og dynamisk erhvervs-klima. Kommunernes sagsbehandling er et vigtigt omdrejningspunkt for vækst og udvikling både for lokalmiljøet og erhvervslivet. Årets analyse konstaterer, at der stadig er stor variation i både sagsbehandlings-tid og byggesagsgebyr på tværs af kommunerne.

Mange kommuner har gennem de seneste år haft fokus på at optimere byggesagsbehandlingen, og flere kom-muner har siden sidste år nedbragt byggesagsbehand-lingstiden betydeligt. En hurtig sagsbehandling er til gavn for både byggebranchen, det øvrige erhvervsliv og ikke mindst kommunens borgere.

En lang og uforudsigelig sagsbehandlingstid vanskelig-gør planlægningen af nye byggeprocesser, og det fører til forsinkelser og økonomisk tab for både bygherrerne

og håndværkerne. Derfor mener Dansk Byggeri, at en kommune som minimum må prioritere at kommunikere en realistisk tidshorisont for sagsbehandling i de tilfælde, hvor kommunen ikke kan behandle sagen inden for kommunens egne målsætninger eller service-målene. Det er afgørende for planlægningen af bygge-processen, at den kommunale myndighedsbehandling sker med klar oplysning om den forventede varighed, og at eventuelle årsager til en forlænget sagsbehand-lingstid lægges åbent frem.

Også gebyret for at få behandlet en byggesag varierer meget fra kommune til kommune. Konsekvensen af dette bliver en kommunal differentiering, som er hæv-mende for erhvervslivet, konkurrenceevnen og udvik-lingen i lokalsamfundet. Byggesagsgebyrer bør holdes på maksimum 600 kr. i timen og gerne mindre, så byg-herrer oplever fair priser på byggesagsbehandlingen.

Byggesagsbehandling måles på følgende parametre:

- Sagsbehandlingstider for byggesager
- Byggesagsgebyrer

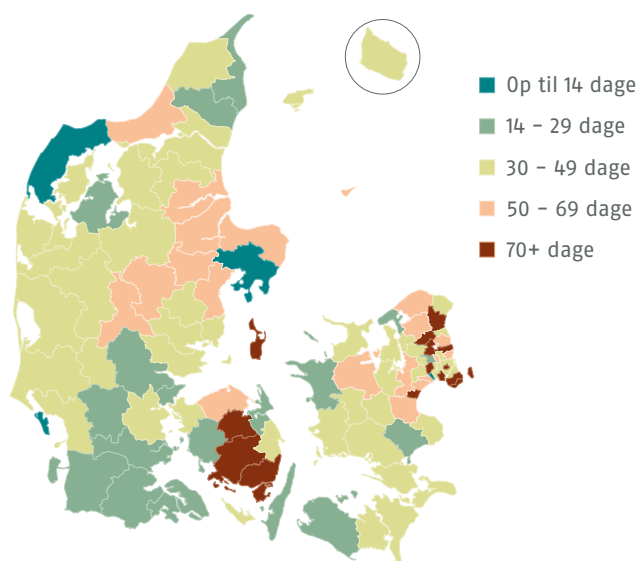
Dansk Byggeri anbefaler

- At kommunen sætter en ambitiøs og bindende målsætning for, hvor lang tid det højest må tage at få behandlet en byggesag
- At det ikke tager mere end 14 dage i gennemsnit at behandle en byggesag for ukompliceret byggeri
- At kommunen prioriterer forhåndsdialog
- At kommunen prioriterer at informere om den realistisk forventelige tidshorisont
- At gebyret for at behandle en byggesag holdes på maksimum 600 kr. eller mindre pr. time
- At alle byggesager får udpeget en ansvarlig person i forvaltningen, der har ansvar for fremdrift i sagbehandlingen

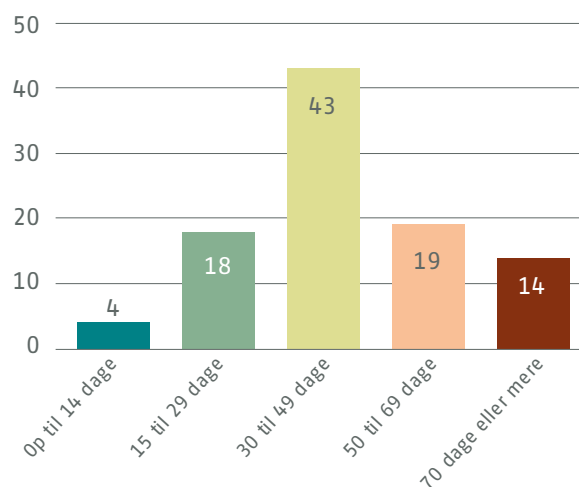
Byggesagsbehandlingstid

SAGSBEHANDLINGSTID, ANTAL DAGE

Kilde: KL og Dansk Byggeri

SAGSBEHANDLINGSTID, ANTAL KOMMUNER

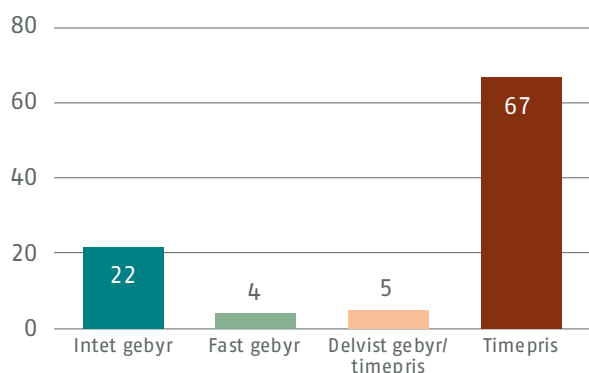
Anm.: Der var ingen oplysninger for Albertslund kommune, derfor bliver denne kommune ikke bedømt på dette parameter.
Kilde: KL og Dansk Byggeri

Analysen viser

Der er stor forskel på, hvor lang tid det tager for at få behandlet en byggesag på tværs af kommunerne. I de fire hurtigste kommuner tager det i gennemsnit under 14 dage at få behandlet en byggesag. I de fire langsomste kommuner er den gennemsnitlige ventetid ca. 120 dage. Den gennemsnitlige ventetid i hele landet er 46 dage, hvilket er en stigning på ti dage i forhold til sidste år.

Byggesagsgebyr

ANTAL KOMMUNER FORDELT PÅ GEBYRFORMER, 2019

Kilde: Kommunale hjemmesider og Dansk Byggeri

Analysen viser

I 2019 opkræver 67 kommuner timepris for sagsbehandlingen af alle typer byggesager. Fem kommuner kræver timepris for nogle typer sager, og fire kommuner har et fast gebyr. 22 kommuner behandler sagerne uden at opkræve gebyr. I de kommuner, som opkræver timepris, varierer den gennemsnitlige timepris fra 300 kr. til 937 kr. i timen.

1

Thisted

2

Skive

3

Sønderborg

4

Ballerup

Kommuner der er bedst til byggesagsbehandling

Det har vi gjort

Byggesagsbehandlingstider er opgjort på baggrund af data fra Byg og Miljø, det elektroniske sagsbehandlingssystem, som benyttes i alle kommuner. Kommunerne rangeres efter, hvor hurtigt deres gennemsnitlige sagsbehandlingstid er.

Byggesagsgebyrer er indhentet fra kommunernes hjemmesider. Kommunerne rangeres efter timeprisen på byggesagsgebyret.

Læs mere om byggesagsbehandling og metoden bag beregningerne på

erhvervsvenlighed.dk

Skatter og afgifter

Skatter og afgifter

Lavere skatter og færre afgifter frigør råderum hos borgere og virksomheder til udvikling og vækst, der er til gavn for både kommunen, borgere og virksomheder. Det er kommunerne, der står for den del af den skatteinddrivelse, som borgere og virksomheder betaler. Selvom kommunerne har det til fælles, at der opkræves kommuneskat (som er en del af indkomstskatten) og grundskyld (hvis man ejer fast ejendom), er der på tværs af kommunerne stor variation i, hvor høj en skatteprocent borgere og virksomheder betaler til kommunen.

Ud over indkomstskat og grundskyld vælger en række kommuner fortsat at opkræve dækningsafgifter, selvom det er valgfrit for kommunerne. Gennem de seneste år har flere kommuner udvist gode takter og har enten helt afskaffet eller sænket dækningsafgiften, blandt andet på kraftig opfordring af Dansk Byggeri. I 2019 har i alt otte kommuner valgt at sænke dæk-

ningsafgiften, mens en enkelt kommune, Vejle, helt har valgt at afskaffe den.

I alt 38 kommuner opkræver dækningsafgift i indeværende år, og det forventes, at kommunerne kommer til at sende en regning ud til virksomhederne på i alt 2,2 mia. kr. alene i 2019, hvoraf Københavns Kommune tegner sig for cirka halvdelen.

Dækningsafgiften er en konkurrenceforvridende afgift, der pålægger erhvervslivet i en kommune ekstraudgifter sammenlignet med fx nabokommunen. Derfor anbefaler Dansk Byggeri, at de resterende kommuner sænker eller helt afskaffer dækningsafgiften. Som minimum bør der sættes loft over afgiften, både i kroner og ører og på satsen, så der er et reelt afgiftsstop, hvis der ikke er politisk vilje til at sætte satsen ned.

Skatter og afgifter måles på følgende parametre:

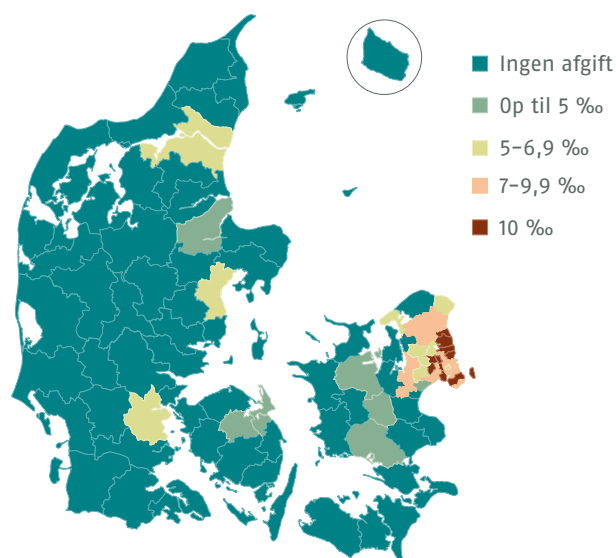
- Dækningsafgift
- Grundskyld
- Indkomstskat

Dansk Byggeri anbefaler

- At dækningsafgiften helt afskaffes, eller at der som minimum sættes loft over afgiften i både kroner og på satsen i de kommuner, der stadig opkræver afgiften
- At den kommunale indkomstskat og grundskyld holdes på et minimum

Dækningsafgift

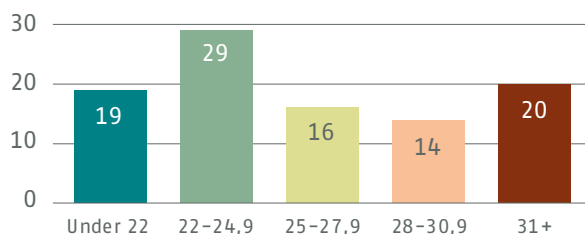
Kilde: Danmarks Statistik og Dansk Byggeri

Analysen viser

38 kommuner opkræver dækningsafgift i 2019, mens virksomheder i de øvrige 60 kommuner slipper for at betale afgiften. Ti kommuner opkræver den maksimale afgift på ti promille, og de er alle placeret i Region Hovedstaden. I 2011 var der 24 kommuner, der opkrævede den maksimale afgift på ti promille.

Skattetryk

GRUNDSKYLDSPROMILLE 2019, ANTAL KOMMUNER

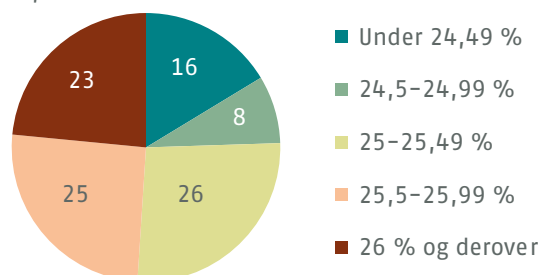
Kilde: Danmarks Statistik og Dansk Byggeri

Analysen viser

I gennemsnit opkræves en sats på 26,14 promille i grundskyld i 2019. Grundskylden må maksimalt variere mellem 16 og 34 promille. Gentofte opkræver som den eneste kommune den laveste mulige grundskyldsats, mens ti kommuner opkræver den maksimale sats.

Indkomstskat

2019, ANTAL KOMMUNER

Kilde: Danmarks Statistik og Dansk Byggeri

Analysen viser

Der er betydelig forskel på, hvor meget der opkræves i indkomstskat i landets kommuner. Den laveste indkomstskat er på 22,5 procent, mens den højeste er 27,8 procent.

1

Billund

2

Solrød

3

Herning

4

Køge

Kommuner der er bedst til skatter og afgifter

Det har vi gjort

Kommunens dækningsafgift er rangeret, således at kommuner uden dækningsafgifter rangeres bedst efterfulgt af kommuner med de laveste afgiftssatser. I forhold til grundskyldspromillen og indkomstskatten er kommunerne rangeret efter deres satser, hvor kommuner med lave satser rangeres bedst.

Læs mere om skatter og afgifter og metoden bag beregningerne på

erhvervsvenlighed.dk

Kommunale investeringer og udlicitering af tekniske opgaver

Kommunale investeringer og udlicitering af tekniske opgaver

Det har afgørende betydning for et gunstigt erhvervs-klima, at kommunen investerer i de fysiske rammer. Det inkluderer vedligeholdte vejnet og bygninger og en opdateret og velfungerende infrastruktur. Derfor måles kommunerne i denne analyse på deres investering i bygge- og anlægsprojekter pr. indbygger og inddragelse af private leverandører i løsning af kommunens tekniske opgaver.

Når tekniske opgaver udliciteres, frigøres ressourcer, der kan anvendes til kommunal kernevelfærd. De tekniske områder dækker blandt andet over vedligeholdelse af veje, parker og grønne anlæg, snerydning mv. Det er områder, hvor der findes et veludviklet og konkurrencedygtigt privat marked, som oftest kan løse opgaverne både billigere og bedre end kommunerne selv. Det skyldes, at mange private virksomheder har specialiseret sig og samtidigt kan drage nytte af stor-driftsfordele.

En stor driftsafdeling giver et skævt incitament til at lægge opgaver i afdelingen. Derfor måles kommunerne i denne analyse ikke kun på det faktiske omfang af udliciteringen, men også på antallet af ansatte på materielgården i forhold til kommunens befolkning. En stor materielgård kan give tilskyndelse til, at kommunen vælger at løse flere opgaver internt og derved går glip af at overveje nødvendigheden og de reelle omkostninger.

Selvom mange kommuner har øget udliciteringsgraden, er der stadig stor forskel kommunerne imellem. Dansk Byggeri anbefaler, at der udformes målsætninger for, hvor stor en procentdel af de tekniske opgaver der udliciteres, samt hvordan disse udbud udformes. Dansk Byggeri anbefaler, at kommunerne udliciterer mindst 70 procent af alle tekniske opgaver.

Udlicitering og kommunale investeringer måles på følgende parametre:

- Kommunale investeringer
- Udlicitering på det tekniske område
- Ansatte på materielgårde i forhold til kommunes befolkning

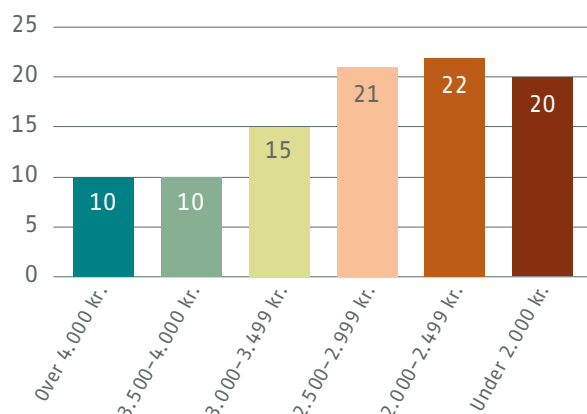
Dansk Byggeri anbefaler

- At kommunerne lægger en langsigtet plan for de kommunale investeringer
- At kommunerne udformer en ambitiøs plan for at sende tekniske opgaver i udbud. Planen skal inkludere bindende mål for, hvor stor en procentdel der udliciteres samt håndtering af kontrolbud
- At alle kommuner mindst udliciterer 70 procent af alle tekniske opgaver
- At kommunerne prioriterer længevarende kontrakter i de tilfælde, hvor det er muligt. Det er en fordel for både kommune og entreprenør

Kommunale investeringer

INVESTERINGER I BYGGE- OG ANLÆGSPROJEKTER
PR. INDBYGGER, ANTAL KOMMUNER

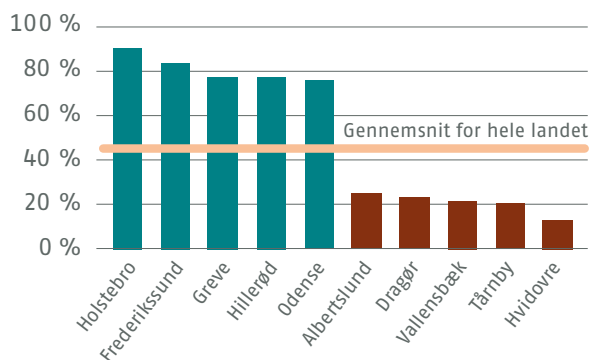
Kilde: Danmarks Statistik og Dansk Byggeri

Analysen viser

Der er stor forskel mellem investeringsniveauet i de forskellige kommuner. I Køge er der i gennemsnit blevet investeret for ca. 5.400 kr. pr. indbygger i bygge- og anlægsprojekter over de seneste tre år, mens Brønderslev investerede knap 1.000 kr. pr. indbygger i samme periode. Det er især kommunerne i hovedstadsområdet og Østjylland, der har fokuseret på investeringer i bygge- og anlægsprojekter. I gennemsnit har landets kommuner over de seneste tre år investeret 2.954 kr. pr. indbygger pr. år i bygge- og anlægsprojekter.

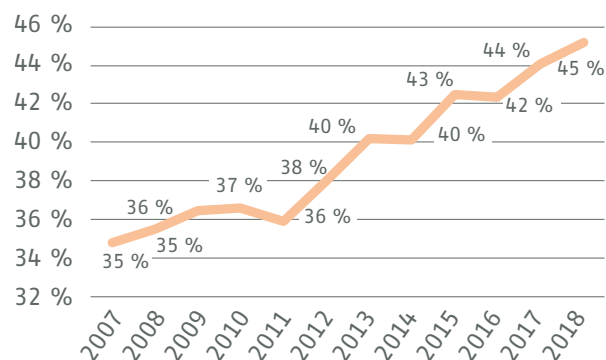
Udlicitering af tekniske opgaver

TOP OG BUND I UDLICITERINGSGRAD

Kilde: Danmarks Statistik, Økonomi- og Indenrigsministeriet og Dansk Byggeri

SAMLET PRIVAT LEVERANDØR INDIKATOR (PLI)

Kilde: Danmarks Statistik, Økonomi- og Indenrigsministeriet og Dansk Byggeri

Analysen viser

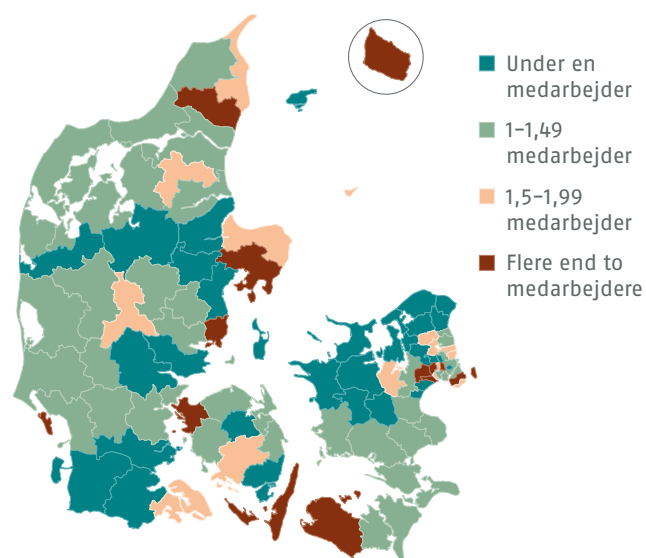
Der er stor forskel på, hvor stor en del af opgaverne på de tekniske områder, kommunerne udliciterer. Det varierer mellem 13 til 90 procent. De to bedste, Holstebro og Frederikssund, udliciterer henholdsvis ca. 90 og 84 procent af alle opgaver. Greve, Hillerød og Odense er også godt med. Her udliciterer de over 75 procent af alle opgaverne på det tekniske område. På den anden side er der mange kommuner, der udliciterer meget lidt. Albertslund, Dragør, Vallensbæk, Tårnby og Hvidovre udliciterer under 25 procent af opgaverne på de tekniske områder.

Den samlede udlicitering på de tekniske områder er steget med over 10 procentpoint siden 2007 til et gennemsnit på 45 procent i 2018. Der er stor forskel på udviklingen i udliciteringen i de enkelte kommuner. Ni kommuner har udliciteret 70 procent eller flere af opgaverne på det tekniske område. I alt 36 kommuner udliciterer 50 procent eller derover. 12 kommuner har udliciteret under 30 procent af samtlige opgaver på det tekniske område i 2018.

Kommunale entreprenør- og materielgårde

KOMMUNALE MEDARBEJDERE PR. 1.000 INDBYGGERE, 2019

Kilde: Kommunernes og regionernes løndatakontor, Danmarks Statistik og Dansk Byggeri

Analysen viser

Der er i alt 6.478 ansatte på de kommunale entreprenør- og materielgårde. I gennemsnit er der 1,1 ansat pr. 1.000 indbyggere i landets kommuner. Der er dog stor variation kommunerne imellem, da det varierer fra under en ansat til over to ansatte pr. 1.000 indbyggere.

1

Holstebro

2

Solrød

3

Favrskov

4

Odsherred

Kommuner der er bedst til udlicitering og kommunale investeringer

Det har vi gjort

Kommunernes udliciteringsgrad er beregnet på baggrund af den Private Leverandør Indikator (PLI). PLI viser, hvor stor en andel af de kommunale opgaver, der er udliciteret. Kommuner med høje udliciteringsgrader rangeres bedst.

Data for andelen af ansatte på kommunernes entreprenør- og materielgårde er fra kommunernes og regionernes løndatakontor. Kommuner med færrest ansatte rangeres bedst.

Data for kommunale investeringer fra Danmarks Statistik. Kommuner rangeres efter dem, som investerer mest i bygge- og anlægsprojekter pr. indbygger.

Læs mere om udlicitering og metoden bag beregningerne på

erhvervsvenlighed.dk

Erhvervsaffald

Erhvervsaffald

Det er vigtigt for bygge- og anlægsvirksomhederne at de nemt og bekvemt kan bortskaffe deres affald på en korrekt og forsvarlig måde.

Bygge- og anlægsbranchen producerer en tredjedel af affaldet i Danmark, og 87 procent af bygge- og anlægsbranchens affald genanvendes*. Det er en flot andel, som mange andre lande ville misunde os. Det store fokus på endnu mere genanvendelse betyder imidlertid, at der vil blive endnu større krav til kvaliteten af sorteringen og håndteringen af affaldet. Derfor er det vigtigt, at der er ensartethed i måden, hvorpå der sorteres affald, og hvordan pladserne drives.

Erhvervslivets adgang til at aflevere husstandslignende affald på de kommunale genbrugspladser med små biler (under 3,5 tons) er en vigtig service for mange, navnlig små og mellemstore, håndværksvirksomheder.

Det er vigtigt, at håndværkerne oplever, at tilgængeligheden til pladserne passer med arbejdstiderne. Det vil sige, at pladserne på hverdage som minimum bør være åbne i tidsrummet 7.00 – 17.00 (såkaldt peak-tid).

På tværs af kommunerne er der stor forskel i både åbningstider og gebyroprokrævning for affaldshåndtering og i kontrollen på pladserne.

Derfor anbefaler Dansk Byggeri, at kommunerne øger deres koordinering, som det sker i flere af de etablerede Business Regioner. Derudover anbefaler vi, at der indføres nummerpladegenkendelse på pladserne, så det sikres, at der betales korrekt for adgangen til pladsen, samt at opkrævningen af gebyr sker efter vægt alternativt pr. besøg. Endelig er det vigtigt, at sorteringen gøres ensartet, og at den videre affaldsbehandling konkurrenceudsættes.

Erhvervsaffald måles på følgende parametre:

– Åbningstider

– Erhvervsaffaldsgebyr

Dansk Byggeri anbefaler

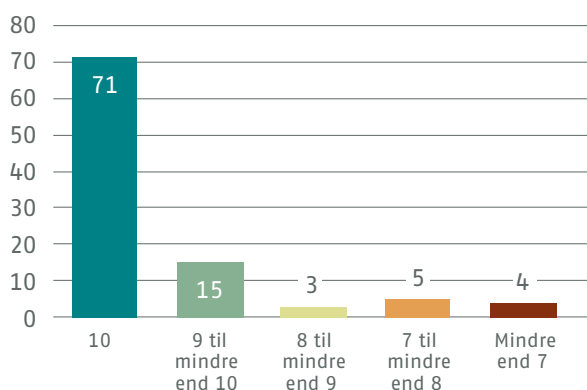
- At genbrugspladserne som minimum har åbent i peak tid, som er fra 7.00 – 17.00
- At betaling for aflevering af affald sker efter vægt, alternativt pr. besøg, da det sikrer ordentlig kontrol med affaldssorteringen
- At adgang og betaling sker via nummerpladegenkendelse, da det sikrer at der føres ordentligt og ensartet tilsyn, som vil reducere snyd
- At affaldsbehandlingen konkurrenceudsættes

* Danmarks Statistik

Åbningstider

GENBRUGSPLADSERNES ÅBNINGSTID I PEAK-TIDEN
(7.00 – 17.00), ANTAL KOMMUNER, TIMER

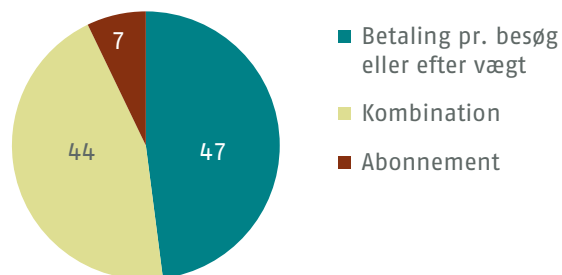
Kilde: Kommuners og forsyningsselskabers hjemmesider samt Dansk Byggeri

Analysen viser

De fleste kommuner har åbent i mindst ni timer i peak tid (mellem kl. 7.00 – 17.00). I 71 kommuner kan virksomheder aflevere deres affald i hele peak-tiden, og i 37 kommuner kan virksomheder aflevere affald på døgnåbne genbrugspladser. Kun fire kommuner har åbent mindre end syv timer i peak-tid, og tre af dem er mindre øer (Fanø, Ærø og Samsø).

Erhvervsaffaldsgebyr

BETALINGSORDNINGER FOR ERHVERVSAFFALD,
ANTAL KOMMUNER

Kilde: Kommuners og forsyningsselskabers hjemmesider samt Dansk Byggeri

Analysen viser

Der er meget store forskelle på priserne for at aflevere affald, samt hvordan gebyrsystemet er skruet sammen. I 47 af landets kommuner kan der betales pr. besøg eller efter vægt, mens der i yderligere 44 kommuner både kan betales pr. besøg eller vægt og via en abonnementsordning. I syv kommuner er det kun muligt at betale via abonnement.

1

Læsø

2

Sønderborg

3

Thisted

4

Bornholm

Kommuner der er bedst til erhvervsaffald

Det har vi gjort

Kommunerne rangeres efter, hvor lang tid de har åbent. Det tæller mere at have åbent i tidsrummet kl. 7.00 – 17.00, da det er her, håndværkere oftest bruger genbrugspladserne mest. Kun genbrugspladser, hvor der kan afleveres erhvervsaffald, er medtaget.

Gebyrstrukturen på genbrugspladserne er udarbejdet ved at opstille tre cases for virksomheders brug af genbrugspladserne, hvorfra det samlede gebyr er beregnet. Derefter er kommunerne rangordnet efter pris, hvor kommuner, som kun tilbyder abonnementsmodel, bliver placeret efter kommuner, hvor man kan betale pr. gang.

Læs mere om erhvervsaffald og metoden bag beregningerne på

erhvervsvenlighed.dk

Udbud

Udbud

I 2018 købte danske kommuner entreprenør- og håndsværksydelser for lidt over 20 mia. kr.* Det gør samlet set kommunerne til en af de største kunder for bygge- og anlægsbranchen.

Dansk Byggeri anbefaler, at alle kommuner har en opdateret udbudspolitik, som er med til at sikre ordentlige og transparente udbudsforhold for erhvervs- livet. Kommunen bør som minimum en gang årligt offentliggøre og opdatere udbudsplaner på hjemmesider eller på dialogmøder, så det er muligt for virksomhederne at orientere sig om kommende udbud.

Kommunerne bør desuden benytte AB18 uden fravigelser. Fravigelser besværliggør risikovurderingen for de

bydende virksomheder. Konsekvensen er mere administrativt arbejde for virksomhederne og unødvendige meromkostninger for bygherren, altså kommunen, og entreprenøren.

Der er desuden stor forskel på, hvilken beløbsgrænse kommunerne sætter for arbejdsgarantier. Dansk Byggeri anbefaler, at kommunerne først stiller krav om arbejdsgaranti ved opgaver på en mio. kr. eller derover. Dermed skåner kommunen både sig selv og virksomhederne i bygge- og anlægsbranchen for unødvendige økonomiske og administrative omkostninger.

Udbud måles på følgende parametre:

- Udbudspolitik
- Arbejdsgaranti
- AB18
- Dialogmøder
- Kontrol af arbejdsklausuler
- Offentliggørelse af udbud

Dansk Byggeri anbefaler

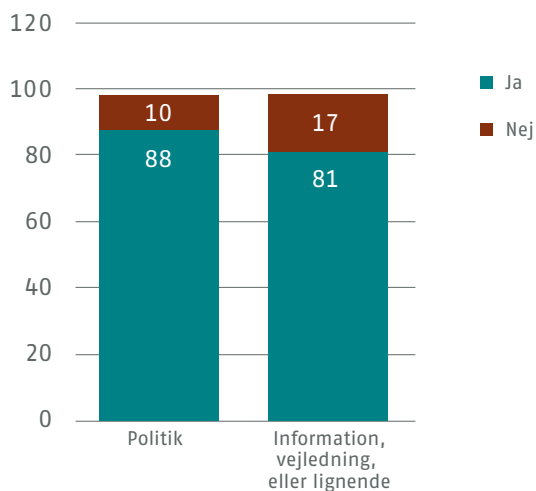
- At kommunen udarbejder en detaljeret udbudspolitik, der tydeligt beskriver kommunens politik i forbindelse med udbud af opgaver
- At der ikke afviges fra bestemmelserne i AB18
- At kommunen først stiller krav om arbejdsgarantier ved opgaver på en mio. kr. eller derover
- At der mindst en gang årligt afholdes dialogmøder med branchen om fremtidige udbud

* Danmarks Statistik

Udbudspolitik

UDBUDSPOLITIK I KOMMUNERNE, ANTAL KOMMUNER

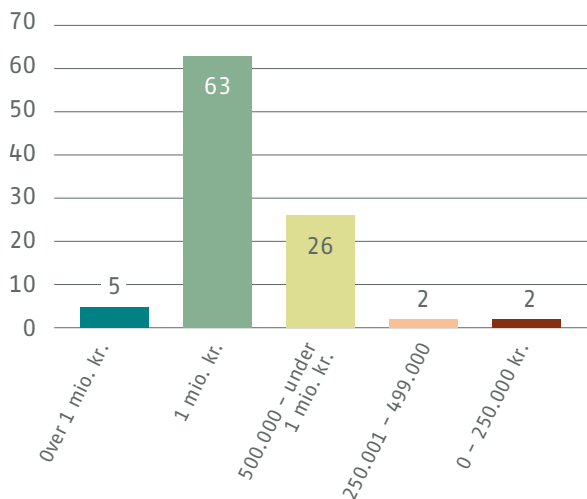
Kilde: Dansk Byggeri

Analysen viser

Analysen viser, at 88 kommuner har en opdateret tilgængelig politik for udbud af bygge- og anlægsopgaver. 81 kommuner har udarbejdet information, vejledning, håndbog eller lignende om sin udbudsproces til virksomheder, der er interesseret i at byde på kommunens udbud.

Arbejdsgaranti

BELØBSGRÆNSE FOR ARBEJDSGARANTIER, ANTAL KOMMUNER

Kilde: Dansk Byggeri

Analysen viser

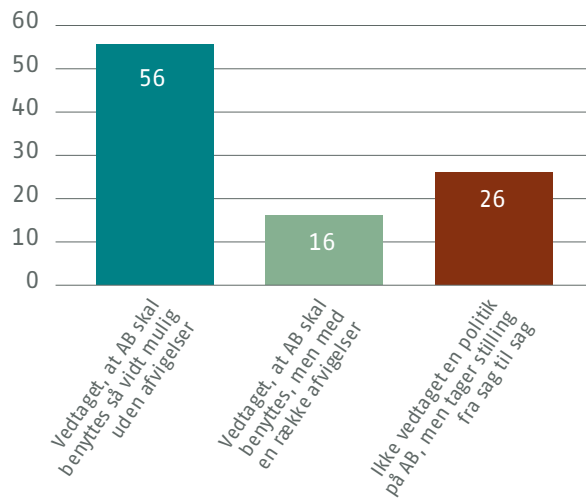
Der er store forskelle på, hvor stor en opgave skal være, før kommunen stiller krav om arbejdsgaranti. 68 kommuner stiller først krav ved projekter på én mio. kr., hvilket er en stigning på 19 kommuner siden sidste år. 26 kommuner stiller krav ved projekter, der ligger mellem én halv mio. kr. og én mio. kr.

Kun fire kommuner stiller krav ved projekter under en halv mio. kr.

AB18

KOMMUNERNES ANVENDELSE AF AB18, ANTAL KOMMUNER

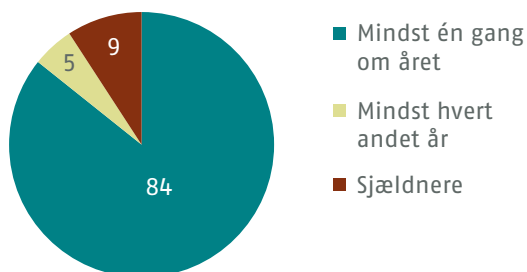
Kilde: Dansk Byggeri

Analysen viser

Over halvdelen af kommunerne følger AB18 så vidt som muligt uden fravigelser, mens den anden halvdel af kommunerne fraviger AB18 efter en konkret vurdering eller tager stilling til brugen af AB18 fra sag til sag.

Dialogmøder

HYPPIGHEDEN FOR DIALOGMØDER, ANTAL KOMMUNER

Kilde: Dansk Byggeri

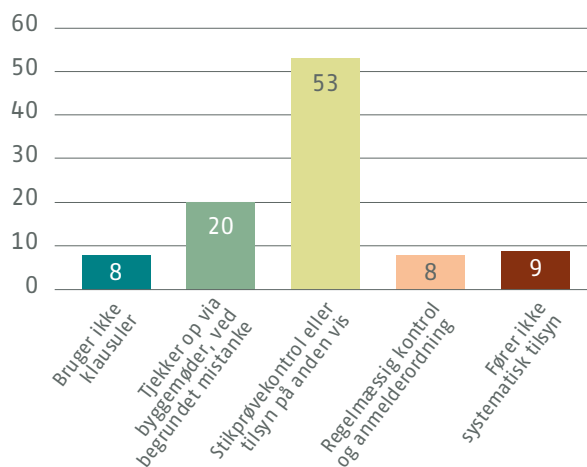
Analysen viser

Langt størstedelen af kommunerne holder mindst et dialogmøde om året, hvor der blandt andet bliver orienteret om de kommende kommunale bygge- og anlægsprojekter. Fem kommuner holder møder mindst hvert andet år, mens ni kommuner holder det sjældnere.

Kontrol af arbejdsklausuler

ARBEJDSKLAUSULER OG KONTROLFORANSTALTNINGER,
ANTAL KOMMUNER

Kilde: Dansk Byggeri

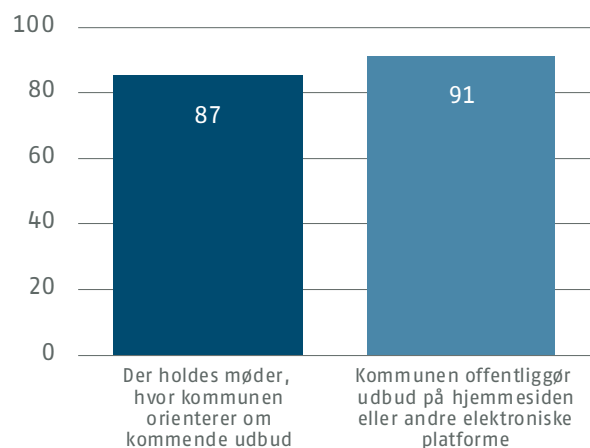
Analysen viser

Det er helt forståeligt, at kommuner gerne vil sikre ordnede forhold på deres byggepladser. Men det er ikke lige meget, hvordan kravene udformes. Og så er det vigtig, at de har en fair og risikobaseret kontrol, så det ikke er "gratis" at snyde med kravene.

I 2019 er der otte kommuner, der ikke anvender arbejdsklausuler. 20 kommuner tjekker op ved begrundet mistanke og på byggemøder. 53 kommuner tjekker op via stikprøvekontrol eller tilsyn på anden vis, mens otte kommuner har regelmæssig kontrol og anmelderordning. Ni kommuner fører ikke systematisk tilsyn.

Offentliggørelse af udbud

KOMMUNENS FORMIDLING AF UDBUD TIL MARKEDET,
ANTAL KOMMUNER

Kilde: Dansk Byggeri

Analysen viser

87 kommuner holder møder, hvor der orienteres om kommende udbud. 91 kommuner offentliggør udbud på hjemmesider eller andre elektroniske platforme.

1

Thisted

2

Billund

3

Vallensbæk

4

Vejle

Kommuner der er bedst til udbud

Det har vi gjort

Kommunerne rangeres efter, om de har en udbudspolitik samt information og vejledning til de bydende. Kommunerne rangeres også efter beløbsgrænsen for, hvornår de vælger at stille krav om arbejdsgarantier, og om de vælger at afvige fra AB18. Derudover bedømmes kommunerne på, hvordan de vælger at kontrollere arbejdsklausuler og offentliggøre udbud. Data er på baggrund af kommunernes egne svar i spørgeskema.

Læs mere om udbud og metoden bag beregningerne på

erhvervsvenlighed.dk

Arbejdsmarked og uddannelse

Arbejdsmarked og uddannelse

Når det drejer sig om arbejdskraft og uddannelse, er kommunerne og bygge- og anlægsbranchen gensidigt afhængige af hinanden. Mangel på kvalificerede faglærte medarbejdere bliver en endnu større udfordring i de kommende år. I 2028 vil Danmark mangle op mod 70.000 faglærte, og heraf vil alene bygge- og anlægsbranchen mangle omkring 17.000.*

Det er helt afgørende, at der tages de rigtige og nødvendige tiltag for at sikre, at der uddannes nok faglærte, for at skabe vækst og jobs. Her spiller kommunerne en central rolle. Som noget nyt skal landets kommuner fra 2019 sætte måltal for, hvor stor en andel af eleverne fra 9. og 10. klasse der søger ind på erhvervsuddannelserne. Derfor bør børnene i folkeskolerne blive præsenteret for praktiske fag så tidligt som muligt. Kommunen bør prioritere erhvervspraktik og skole-/virksomhedssamarbejde højt.

Der er brug for ambitiøse måltal og aktiviteter, der kan understøtte, at målene indfries. Det kan for eksempel være en plan for Åben Skoleaktiviteter med det lokale erhvervsliv, fokus på praksisfaglighed i både mellemtrinnet og i udskolingen, samt at folkeskolerne styrker samarbejdet med erhvervsskolerne.

Erhvervspraktik og samarbejde med erhvervslivet er en fremtidsinvestering, der kan inspirere folkeskoleeleverne til at søge mod erhvervsuddannelserne.

En ambitiøs uddannelsespolitik bør følges af en aktiv beskæftigelsespolitik. Det er væsentligt, at kommunerne får flyttet så mange personer som muligt fra passiv forsørgelse over i arbejde, hvis vi skal løse udfordringerne med fremtidens arbejdskraftsmangel.

Arbejdsmarked og uddannelse måles på følgende parametre:

- Erhvervspraktik og skole-/virksomhedssamarbejde
- Erhvervsuddannede
- Erhvervsfrekvens
- Nyledige i beskæftigelse
- Langtidsledighed
- Partnerskabsaftaler

Dansk Byggeri anbefaler

- At kommunerne sender alle folkeskoleelever i erhvervspraktik
- At kommuner har en fast koordinator for samarbejdet mellem skoler og erhvervsliv
- At jobcentrene er opsøgende og samarbejder tæt med virksomhederne. En indsats, der særligt bør rettes mod de mindre virksomheder
- At kommunen indgår partnerskabsaftaler med Dansk Byggeri

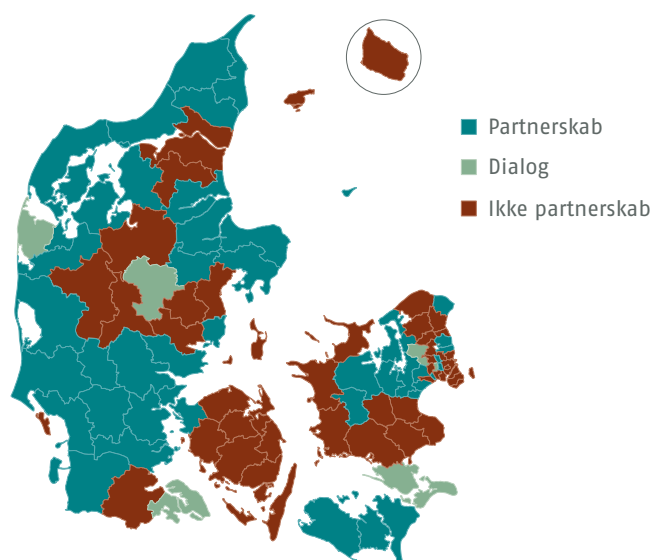
* DA og FH's fremskrivning af mangel på arbejdskraft

Partnerskabsaftaler

Dansk Byggeri anbefaler, at kommunerne i stedet for uddannelsesklausuler indgår partnerskabsaftaler om uddannelsesaftaler, som skal motivere unge i folkeskolen til at søge ind på erhvervsuddannelser samt hjælpe unge og voksne ledige til en ansættelse i byggebranchen. En partnerskabsaftale er et samarbejde mellem Dansk Byggeri og kommunen, både skoleforvaltning, jobcenter og Den Kommunale Ungeenhed og erhvervsskolen. Se mere på www.danskbyggeri.dk/regler-og-vejledning/uddannelse/partnerskabsaftaler

Partnerskabsaftaler

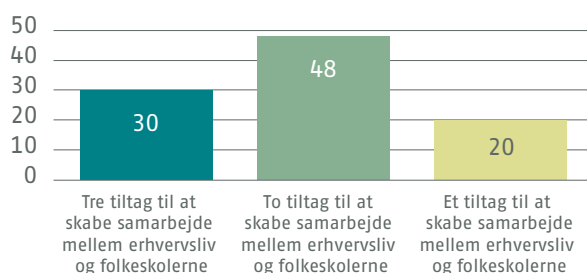
Kilde: Dansk Byggeri

Analysen viser

45 kommuner har indgået partnerskabsaftaler med Dansk Byggeri, mens yderligere seks kommuner er i dialog med Dansk Byggeri om at indgå en partnerskabsaftale. Det efterlader 47 kommuner, som har uddannelsesklausuler. Især sønderjyske kommuner har indgået partnerskabsaftaler, mens kun én kommune på Fyn, Middelfart kommune, har indgået en aftale.

Skole-/virksomhedssamarbejde

ANTAL KOMMUNER

Kilde: Dansk Byggeri

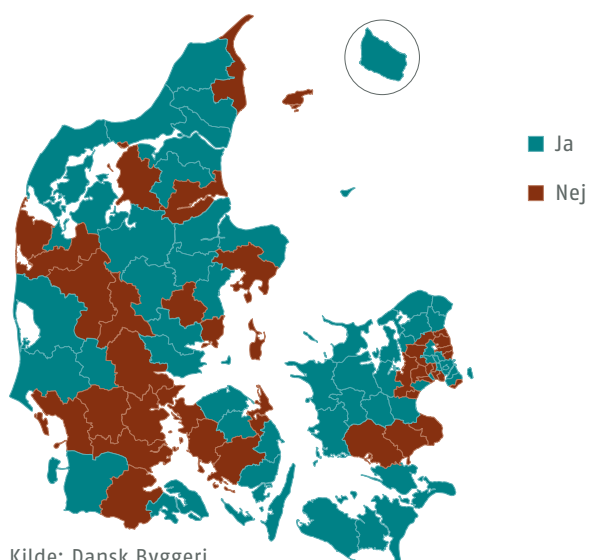
Analysen viser

Fire ud af fem af landets kommuner har mindst to tiltag til at styrke samarbejdet mellem folkeskoler og erhvervslivet. En femtedel har kun ét tiltag til at styrke forholdet mellem folkeskoler og erhvervslivet.

Erhvervspraktik

KOMMUNER, DER HAR FORMULERET EN POLITIK OM ERHVERVSPRAKTIK

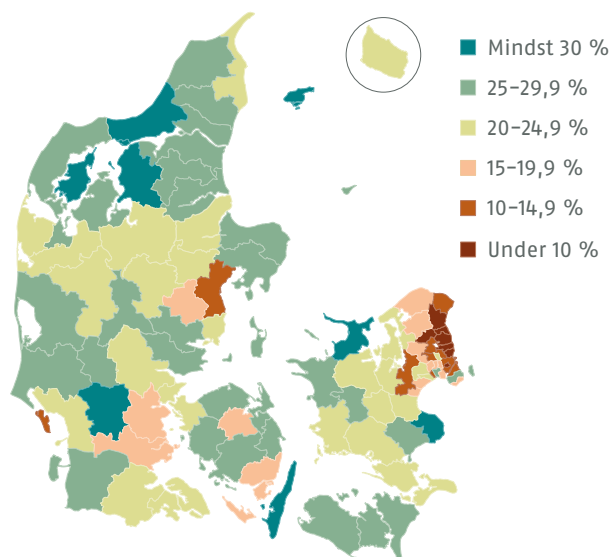
Kilde: Dansk Byggeri

Analysen viser

Over halvdelen af kommunerne har en formuleret politik om, at folkeskolerne bør sende udskolings-eleverne i erhvervspraktik. 44 kommuner har ikke en formuleret politik.

Erhvervsuddannede *

ANDELEN AF FOLKESKOLEELEVER, DER SØGER IND PÅ EN ERHVERVSUDDANNELSE, ANTAL KOMMUNER

Kilde: Undervisningsministeriet og Dansk Byggeri

Analysen viser

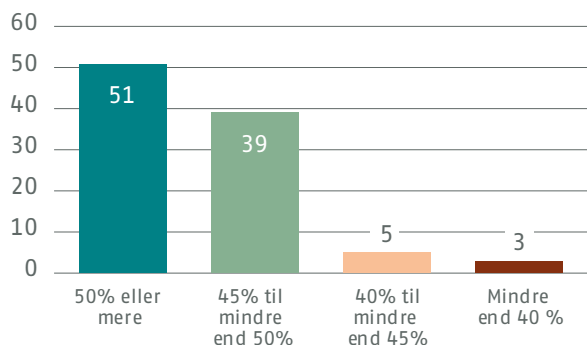
Der er stor forskel på andelen af unge, der søger ind på en erhvervsuddannelse efter endt folkeskole. Det varierer fra fire procent til over 35 procent. Lands-gennemsnittet er på 20,5 procent i 2019 og er steget med et procentpoint på et år. Det er især lavt i Region Hovedstaden.

* Disse parametre har kommunerne ikke direkte indflydelse på, og vægter derfor kun halvt i den samlede placering af kommunernes erhvervsklima.

Nyledige i arbejde *

I ARBEJDE EFTER 12 MÅNEDER, ANTAL KOMMUNER

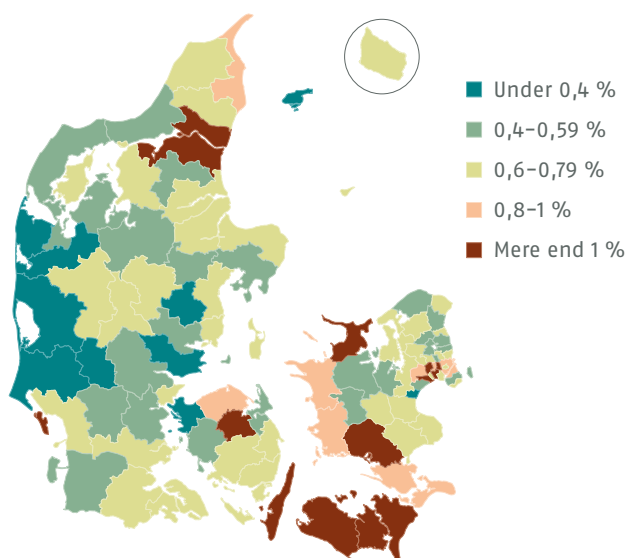
Kilde: www.jobindsats.dk og Dansk Byggeri

Analysen viser

Analysen viser, at over 50 procent af de nyledige er i beskæftigelse inden 12 måneder i 51 kommuner. I blot tre kommuner er andelen af beskæftigede efter 12 måneders ledighed under 40 procent. I 39 kommuner er 45-50 procent af de nyledige i beskæftigelse, før der er gået 12 måneder.

Langtidsledighed *

GENNEMSNITLIG ANDEL AF ARBEJDSSTYRKEN, 2018

Kilde: Danmarks Statistik og Dansk Byggeri

Analysen viser

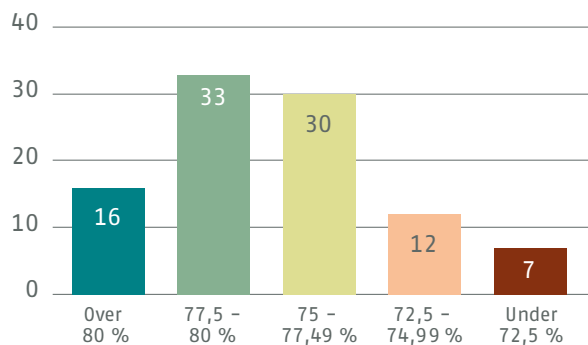
Der er stor spredning blandt kommunerne, når man ser på langtidsledighed. Kommunen med den mindste andel af langtidsledige har 0,26 procent, hvor den med den største er på 1,41 procent.

Langtidsledigheden er generelt lav i Vestjylland og høj på Fyn og Sjælland.

* Disse parametre har kommunerne ikke direkte indflydelse på, og vægter derfor kun halvt i den samlede placering af kommunernes erhvervs-klima.

Erhvervsfrekvens *

ERHVERVSFREKVENNS, ANTAL KOMMUNER

Kilde: Danmarks Statistik og Dansk Byggeri

Analysen viser

Den gennemsnitlige erhvervsfrekvens i Danmark er 77 procent. Særligt i de større byer samt yderområder er erhvervsfrekvensen lavere, mens Midt- og Vestjylland samt omegnskommunerne og Nordsjælland oplever en større deltagelsesgrad på arbejdsmarkedet.

I de større byer kan unge under uddannelse være med til at trække erhvervsfrekvensen ned.

* Disse parametre har kommunerne ikke direkte indflydelse på, og vægter derfor kun halvt i den samlede placering af kommunernes erhvervsklima.

1

Hedensted

2

Varde

3

Favrskov

4

Billund

Kommuner der klarer sig bedst i kategorien arbejdsmarked og uddannelse

Det har vi gjort

Kommunerne er rangeret efter, om de har en politik for, at elever i folkeskolen skal i erhvervspraktik, samt hvor mange tiltag de har til at koordinere samarbejdet mellem skoler og virksomheder, og om de har en partnerskabsaftale med Dansk Byggeri. Kommunerne rangeres også efter hvor høj en andel af folkeskoleelever, der vælger en erhvervsuddannelse efter endt skolegang.

Tal fra Danmarks Statistik om befolkningens højest gennemførte uddannelse er anvendt til at beskrive antallet af erhvervsuddannede angivet som en andel af kommunens samlede befolkning i den arbejdsdygtige alder (15-69 år).

Læs mere om arbejdsmarked og uddannelse og metoden bag beregningerne på

erhvervsvenlighed.dk

Vil du vide mere?

Kontaktoplysninger

FOR ERHVERVSPOLITISKE SPØRGSMÅL

Torben Liborius
Erhvervspolitisk direktør
Telefon 72 16 01 06

Maria Rask Hetoft Poulsen
Erhvervspolitisk konsulent
Telefon 72 16 01 17

FOR ARBEJDSMARKEDS- OG UDDANNELSESPOLITISKE SPØRGSMÅL

Louise Pihl
Underdirektør
Telefon 72 16 01 77

FOR TEKNISKE SPØRGSMÅL

Nura Deveci
Økonomisk konsulent
Telefon 72 16 01 85

Vil du vide mere?

Kontaktoplysninger

SPØRGSMÅL TIL FORMÆND

NORDJYLLAND

Formand
Henrik Krogh Holm
hkh@ncc.dk

Konsulent
Gitte Brødsgaard Vesti
Telefon 72 16 01 59

SYDJYLLAND

Formand
Michael Mathiesen
mm@mmsvarde.dk

Konsulent
Peter Wagner
Telefon 72 16 01 88

MIDT- OG VESTJYLLAND

Formand
Niels Hansen
post@nh-byg.dk

Konsulent
Gitte Brødsgaard Vesti
Telefon 72 16 01 59

FYN

Formand
Dan Johansen
lh@lh-gulve.dk

Konsulent
Mads P. Gede
Telefon 72 16 02 09

ØSTJYLLAND

Formand
Michael Ancher
michael@e-anker.dk

Konsulent
Peter Wagner
Telefon 72 16 01 88

SJÆLLAND OG LOLLAND-FALSTER

Formand
Jesper Toftebjerg Andersen
jt@hansen-andersen.dk

Konsulent
Mads P. Gede
Telefon 72 16 02 09

NORDSJÆLLAND

Formand
Jørgen Simonsen
info@nordtag.dk

Konsulent
Steen Høygaard
Telefon 72 16 01 24

HOVEDSTADEN

Formand
Mads Raaschou
mads@raaschou.as

Konsulent
Steen Høygaard
Telefon 72 16 01 24

BORNHOLM

Formand
Jens Koefoed
jk@ple.dk

Konsulent
Steen Høygaard
Telefon 72 16 01 24

Vi samler byggeri, anlæg og industri

Dansk Byggeri er erhvervs- og arbejdsgiverorganisationen inden for byggeri, anlæg og byggeindustri. Med knap 5.800 medlemmer spænder organisationen bredt geografisk og fagligt, og dækker alle led i byggeprocessen.

Dansk Byggeris hovedopgaver er at opnå erhvervspolitisk indflydelse, deltage i den offentlige debat, yde rådgivning og sikre overenskomster, så medlemmerne kan udvikle deres virksomheder bedst muligt til gavn for beskæftigelsen og konkurrenceevnen.

Dansk Byggeri, Nørre Voldgade 106, 1358 København K, Telefon 72 16 00 00, www.danskbyggeri.dk

Juni 2019